

Урок №34

Тема уроку: **Громада**

У своєму розвитку людство крок за кроком долало складний шлях еволюції від первісного стада до великих держав сьогодення, шукаючи найкращу форму колективного співіснування. Ще з давніх часів люди об'єднувалися у громади через взаємозв'язки та взаємозалежності, які утворюються між її членами.

Громада - це соціальна спільнота, члени якої мають спільні місце проживання, інтереси, віросповідання, цінності, віросповідання та взаємодіють між собою для задоволення певних потреб чи розв'язання проблем.

Громада, яка об'єднує людей, що мешкають в одній географічній місцевості, — це **територіальна (місцева) громада**.

Територіальна громада обирає голову, депутатів, які надалі представляють інтереси її мешканців та забезпечують від їхнього імені вирішення всіх питань місцевого значення: забезпечення соціальних, естетичних, екологічних, економічних, правових, моральних та інших норм для комфортного проживання людей на території громади. Це становить основу самоврядування.

Повноваження територіальної громади як первинного суб'єкта місцевого самоврядування в Україні визначено в статті 143 Конституції України. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній

власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку й контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки та збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

Членом територіальної громади людина стає за народженням у населеному пункті або в разі прибуття до нього на проживання. Закон не визначає жодних обмежень за національною чи соціальною ознакою. Водночас брати участь у розв'язанні проблем громади в повному обсязі можуть громадяни, які досягли 18 років.

У громаді виникають спільні інтереси, є актуальні соціальні проблеми, які потребують розв'язання, зіставляються і зіштовхуються різні погляди й позиції. Упродовж усієї історії українського народу саме довкола громад будувалося соціальне життя, через них людина входила в це життя і здійснювала зв'язки з ширшими соціальними інститутами, як-от: держава або політичні партії, рухи.

Права і законні інтереси територіальних громад реалізуються через здійснення місцевого самоврядування. Порядок реалізації громадою своїх прав за місцем проживання визначається законом і статутом територіальної громади. ***Розрізняють такі форми безпосередньої участі громадян у місцевому самоврядуванні:***

- *Місцевий референдум.*
- *Місцеві вибори.*
- *Загальні збори громадян за місцем проживання.*
- *Місцеві ініціативи.*
- *Громадські слухання.*
- *Органи самоорганізації населення.*

Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення за місцем проживання визначається Законом України «Про органи самоорганізації населення» від 11 липня 2001 року. У ньому зазначено, що місцеві ради можуть дозволяти створювати з ініціативи мешканців органи самоорганізації населення (сільські, селищні, будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети громадського самоврядування у мікрорайонах міста) і наділяти їх частиною

власної компетенції, фінансів, майна. Засідання селищного, сільського, вуличного, квартального, будинкового комітету є відкритими, а всі питання вирішують простою більшістю голосів і протоколюють. Рішення органів самоорганізації населення мають характер рекомендацій.

Домашнє завдання: опрацювати ст.110-114 підручника.